

[Finansministeren.]

teknisk henseende, der er tale om. Jeg skal i denne forbindelse fremhæve det hensigtsmæssige i, at omsætningsafgiften af stærke drikke har kunnet indarbejdes i lovforslaget. Omsætningsafgiften indbringer efter de senere års gentagne forhøjelser større beløb end de heromhandlede specifikke afgifter, som omsætningsafgiften supplerer. Den samlede indtægt af de i forslaget optagne afgifter var i 1953 og 1954 477 mill. kr. og 500 mill. kr., heraf omsætningsafgift henholdsvis 342 mill. kr. og 360 mill. kr.

Med hensyn til beskattningen af øl med 2¼ pct. alkohol og derover, hvoraf der efter gældende love svares dels en afgift pr. hektoliter, dels omsætningsafgift af engrossalgets værdi, er der også foreslået en teknisk forenkling, idet afgiften pr. hektoliter er foreslået forhøjet således, at den tilnærmedesvis svarer til de to gældende afgifter; som følge heraf bortfalder opkrævningen af omsætningsafgift af engrossalget af øl, jfr. forslagens § 36.

Iøvrigt har man ved den tekniske revision omredigeret og moderniseret de gældende bestemmelser. Jeg henviser i så henseende til de bemærkninger, der ledsager forslaget.

Man regner i administrationen med, at det forberedende arbejde med en eventuel gennemførelse af forslaget vil kræve en måneds tid, og jeg skal derfor tillade mig at henstille til det høje ting at fremme behandlingen af lovforslaget, således at en ny lov kan træde i kraft den 1. april d. å., idet en del midlertidige bestemmelser vedrørende disse beskattingsområder udløber til dette tidspunkt.

Idet jeg anbefaler forslaget til det høje tings velvillige og hurtige behandling, vil jeg gerne rette en tak til ordførerne for deres deltagelse i det foreliggende arbejde. Jeg vil endvidere takke A/S De Danske Spritfabrikker, Bryggeriforeningen, Vinhandlerforeningen og Frugtvinsfabrikantforeningen for de oplysninger, hvormed de har bidraget ved udarbejdelsen af forslaget.

Undervisningsministeren (Bomholt): Jeg skal herved tillade mig overfor det høje ting at fremsætte forslag til lov om benyttelse af betegnelsen arkitekt.

Spørgsmålet om en beskyttelse af denne betegnelse har været rejst allerede i 1925,

da undervisningsministeriet på foranledning af henvendelser angående arkitekt- og ingeniørbetegnelserne nedsatte en kommission til behandling af det generelle spørgsmål om indførelsen af en eneretsbenævnelse for særlig uddannelse. Kommissionen afgav i 1929 en betænkning, der mundede ud i et lovforslag, hvorefter de forskellige fagministre indenfor deres områder skulle fastsætte beskyttede betegnelser for personer med offentlig uddannelse. Dette lovforslag blev af statsministeren forelagt rigsdagen, men blev ikke gennemført, da spørgsmålet endnu ikke ansås for tilstrækkelig afklaret til at gøres til genstand for lovgivning.

I 1943 nedsatte undervisningsministeriet en kommission med den opgave at undersøge og overveje spørgsmålet om de vordende arkitekters kunstneriske og bygnings-tekniske uddannelse, og under behandlingen af de undervisningsmæssige problemer toges også spørgsmålet om en beskyttet arkitektbetegnelse op til drøftelse i kommissionen.

I arkitektuddannelseskommissionens betænkning af 1952 redegøres for den øjeblikkelige situation, hvor enhver uhindret kan kalde sig arkitekt og udøve arkitektvirksomhed, hvilket kan medføre fare for de byggende, der ofte vil anse arkitektbetegnelsen for en kvalitetsgaranti. Kommissionen har derfor ment, at en særlig benævnelse fremtidig bør forbeholdes personer med en uddannelse af et vist omfang, samt at denne benævnelse bør være arkitekt. Derimod er der enighed om, at selve arkitektgæringen som hidtil må være fri.

Under hensyn til arkitektuddannelseskommissionens standpunkt og på basis af et i dennes betænkning optaget udkast til en lov om arkitektbetegnelse har undervisningsministeriet efter forhandlinger med bl. a. boligministeriet, handelsministeriet og Det kgl. Akademi for de skønne Kunster udarbejdet det foreliggende lovforslag om benyttelse af betegnelsen arkitekt. Man har herunder overvejet, om der i forbindelse med reglerne om arkitektnavnet burde gives bestemmelser om beskyttelse af en betegnelse for personer uddannet på håndværkerskolerne, men da der på dette område næppe er noget egentligt behov for en eneret, og da en passende fællesbetegnelse for de i betragtning kommende håndværksmæssige uddannelser kun vanskeligt kan findes, har jeg

[Undervisningsministeren.]

ikke ment det tilrådeligt at medtage sådanne bestemmelser i lovforslaget.

Det er mit formål med dette lovforslag at sikre det af arkitektuddannelseskommissionen understregede hensyn, nemlig beskyttelsen af de byggende, der ikke selv har særlig sagkundskab og derfor bør kunne regne med, at en person, der kalder sig arkitekt i sit erhverv, også er i besiddelse af virkelig omfattende kvalifikationer. Af denne grund er forslaget hovedprincip, at kun de kan bruge arkitektbetegnelsen, som har dokumenteret deres kunnen, enten gennem aflægelse af kunstakademiets afgangsprøve for arkitekter eller ved at fremlægge deres arbejder for et særlig sagkyndigt nævn, der skal virke som rådgiver for undervisningsministeriet i sager om tildeling af retten til arkitektnavnet. Med en enkelt undtagelse bør al anden benyttelse af betegnelsen være forbudt, og for at sikre lovens overholdelse må overtrædelse af dette forbud — der findes i forslagets § 3 — straffes med bøder.

Det er naturligvis mit ønske i så vidt omfang som overhovedet foreneligt med lovens formål at beskytte folk, der under den nugældende ordning har kaldt sig arkitekt, og lovforslagets overgangsregler i § 2 er derfor gjort så rummelige som muligt, idet enhver, der ved lovens ikrafttræden har drevet arkitektvirksomhed i et år, efter indstilling af det sagkyndige nævn kan fortsætte med at bruge arkitektbetegnelsen.

Jeg anser det nuværende tidspunkt for velegnet til gennemførelse af regler på dette område, og jeg skal derfor anbefale lovforslaget til velvillig og hurtig behandling i det høje ting.

Jeg skal derefter herved tillade mig overfor det høje ting at fremsætte *forslag til lov om udskydelse af revisionen af lov nr. 264 af 27. maj 1950 om folkebiblioteker.*

I § 5, stk. 1, i folkebiblioteksloven af 1950 er der givet nærmere regler for beregningen af det årlige driftstilskud fra staten til de enkelte biblioteker. De satser, der nævnes i denne bestemmelse, er fremkommet ved en under hensyn til stigningen i prisniveauet foretaget ajourføring af de tilsvarende satser i den forud for 1950 gældende bibliotekslov nr. 128 af 7. april 1936, som ændret ved lov nr. 184 af 30. marts 1946.

Med henblik på eventuelle yderligere prisstigninger fandt man det i 1950 naturligt i loven at indføje en bestemmelse om, at satserne i § 5, stk. 1, skulle optages til revision efter nogle års forløb, og det blev da i § 5, stk. 2, fastslået, at forslag til lov om revision af de pågældende satser skulle fremsættes af undervisningsministeren i rigsdagssamlingen 1954—55.

Fra det biblioteksråd, der er nærmere omtalt i bibliotekslovens § 9, og som undervisningsministeren skal rådføre sig med i sager af principiel betydning for folkebiblioteksvæsenet, er der fremkommet en indstilling i anledning af den forventede revision af biblioteksloven. Denne indstilling går imidlertid ikke blot ud på en ajourføring af tilskudssatserne i § 5, men indeholder en række andre forslag, hvis fremsættelse skyldes de erfaringer, man har indvundet siden 1950. Disse videregående forslag har tildels en betydelig økonomisk rækkevidde og er også iøvrigt af en sådan karakter, at en bedømmelse af dem først vil være mulig, efter at de har været genstand for en indgående behandling, der også må omfatte forhandlinger med kommunerne og andre ministerier, og en sådan indgående behandling vil næppe kunne tilendebringes i indeværende folketingsår.

Folkebibliotekerne opnåede ved loven af 1950 meget store økonomiske fordele, og selvom deres stilling er noget forringet på grund af de prisstigninger, der har fundet sted, siden loven trådte i kraft, kan man utvivlsomt sige, at en kortere tids udsættelse af den i loven foreskrevne revision, ikke vil bringe landets folkebiblioteker i nogen økonomisk nødsituation.

Jeg anser det under disse omstændigheder for fuldt forsvarligt og også bedst stemmende med folkebiblioteksvæsenets interesser, at revisionen udskydes til foretagelse i folketingsåret 1955—56, således at der kan blive tid til at tage stilling til de af biblioteksrådet stillede forslag, der går ud over en ajourføring af satserne under hensyn til prisstigningen.

Jeg skal derfor anbefale lovforslaget til velvillig og hurtig behandling i det høje ting.

Indenrigs- og boligministeren (Kjærbo):
Jeg skal tillade mig for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om ændring i lov*